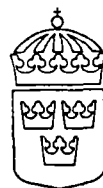

Regeringens proposition

1985/86: 149

om reglering av priserna på fisk m. m.

Prop.
1985/86: 149

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 13 mars 1986.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Svante Lundkvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag om reglering av priserna på fisk under budgetåret 1986/87.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 13 mars 1986

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Lundkvist

Proposition om reglering av priserna på fisk m. m.

1 Inledning

Regeringen uppdrog den 5 december 1985 åt statens jordbruksnämnd att, efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och nämndens konsumentdelegation, avge förslag beträffande prisregleringen på fisk för budgetåret 1986/87. Förslaget skulle utformas med utgångspunkt i de av riksdagen beslutade riktlinjerna för prisregleringen på fisk. I uppdraget erinrades om att jordbruksnämnden vid utformningen av förslaget bör beakta att riktpunkten för prisregleringens finansiering är att den skall bekostas inom ramen för regleringsekonomin. Vidare erinrade regeringen om att förslaget bör främja en fortsatt inriktning av fisket mot fiskslag som kan få en lönsam avsättning främst på den svenska marknaden för färskkonsumtion och beredning.

I uppdraget ingick att föreslå en minskad normkvantitet för sill. Förslag skulle lämnas till åtgärder som stimulerar till ökade leveranser av torsk till den svenska fiskberedningsindustrin samt till prisregleringsåtgärder som syftar till att tillförsäkra den svenska fiskberedningsindustrin en jämn tillförsel av råvara. Nämnden skulle vid utformningen av förslaget ta hänsyn till att det bör kunna tillämpas inom ramen för en samordnad förstahandsmottagning av fisk där prisstöd lämnas endast för den fisk som levereras till en mottagare som deltar i en organiserad samordning av distributionen av fisk. Nämnden skulle vidare föreslå åtgärder påkallade från konsumentsynpunkt i de fall avräkningspriset överstiger normpriset. Förslag skulle lämnas till disposition av medel ur prisregleringskassan för fisk för att täcka kostnader för premier för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket. Kostnaderna för trygghetsförsäkringen skall räknas av från normpriserna. Jordbruksnämnden skulle vidare lämna förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för fisk för att bestrida kostnader för utsättning av lax, annan laxfisk och ål. Därvid skulle även beräknas en särskild medelsram för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Dessa två rambelopp skulle bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen och ha som utgångspunkt bl. a. förslagen i betänkandet (Ds Jo 1984: 5) Lax.

Jordbruksnämnden har i skrivelse den 6 februari 1986 avgett sina förslag med anledning av uppdraget. Nämndens skrivelse bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*.

I prop. 1985/86: 100 (bil. 11 s. 64) har regeringen föreslagit riksdagen att för budgetåret 1986/87 till Prisreglerande åtgärder på fiskets område anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

2 Prisregleringens utfall 1984/85 m. m.

Formerna för prisreglering på fisk beslutades av riksdagen år 1978 (prop. 1977/78: 112, JoU 23, rskr 272). Syftet med regleringen är att den skall styra fisket mot lönsamhet samtidigt som den skall medverka till att utjämna variationer i fiskarens inkomster. En närmare redogörelse för prisregleringens utformning finns i prop. 1984/85: 143 (s. 19–21).

Inkomstutvecklingen inom heltidsfisket mellan åren 1983 och 1984 har enligt jordbruksnämnden varit god utom för vissa grupper av fiskare på ostkusten. Jordbruksnämnden mäter utvecklingen genom bedömning av ett s. k. kalkylnetto. På västkusten ökade detta med mellan 16 och 31 % utom för kombinationsfiskare vars kalkylnetto minskade med 21 %. För sydkusten låg ökningen på mellan 11 och 22 %. För ostkusten där kalkylnettona är lägst var utvecklingen ogynnsam. Pristilläggens andel av kalkylnettona var klart högre år 1984 än år 1983. För sillfisket utgjorde pristillägget mellan en tredjedel och drygt hälften av kalkylnettet och för kombinationsfiskarna närmare en tredjedel.

På västkusten var fisket efter sill och torskfisk mest betydelsefullt och gav också den bästa lönsamheten. På sydkusten gällde detta för kombinationsfisket. På ostkusten betyder strömmingsfisket mest.

Det totala pristilläggsbeloppet regleringsåret 1984/85 var för normprisatta fiskslag 60,4 milj. kr. jämfört med 52,7 milj. kr. år 1983/84. Av beloppet för 1984/85 gick 87 % till sill/strömming. Behållningen i Svensk fisks konjunkturutjämningsfond var 59,6 milj. kr. den 1 juli 1985, en minskning med 6,8 milj. kr. sedan året före. Motsvarande belopp i jordbruksnämndens prisregleringskassa var 68,9 milj. kr., en ökning med 11,2 milj. kr. Prisregleringsavgiften samt import- och exportavgifterna beräknas tillföra kassan ca 65 milj. kr. Ränteintäkterna på medlen i konjunkturutjämningsfonden och prisregleringskassan uppgår till sammanlagt drygt 15 milj. kr. De sammanlagda tillgångarna innevarande regleringsår uppgår till ca 210 milj. kr.

De sammanlagda kostnaderna för prisregleringen under innevarande regleringsår beräknades ursprungligen av nämnden till ca 103 milj. kr. Nya beräkningar visar att kostnaderna blir ca 90 milj. kr. Det skulle innebära att den sammanlagda behållningen i prisregleringskassan och konjunkturutjämningsfonden skulle uppgå till ca 120 milj. kr. vid regleringsårets utgång. Härtill kommer ca 80 milj. kr. i intäkter inkl. ränteintäkter under regleringsåret 1986/87. Sammanlagt skulle då ca 200 milj. kr. stå till prisregleringens förfogande under regleringsåret 1986/87.

Jordbruksnämnden gör följande bedömningar i fråga om fångster, avsättning m. m. för år 1986/87.

Av det totala svenska fisket om genomsnittligt ca 260 000 ton är hälften sill/strömning. Knappt 40 000 ton av sillen avsätts på den svenska marknaden. Resten exporteras i huvudsak oberedd främst till Danmark. Den europeiska marknaden för konsumtionssill kommer troligen inte att öka. Däremot ökar utbudet av sill från Nordsjön och övriga Atlanten. Priset kommer därför troligen att vara ytterst pressat år 1987.

Det svenska torskfisket sker främst i Östersjön. Av fångsten år 1985 om drygt 50 000 ton avsattes ca 30 000 ton i Sverige. Importen av torsk motsvarade drygt 20 000 ton. Avsättningsmöjligheterna bedöms som goda även de närmaste åren. Någon minskning av fångstmöjligheterna räknar jordbruksnämnden inte med.

För övriga fiskslag bedöms utrymmet för ökade fångster som gott.

4 Jordbruksnämndens förslag till prisreglering för 1986/87

Jordbruksnämndens förslag om reglering av priserna på fisk m. m. under budgetåret 1986/87 har i stort biträttats av fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen.

Som utgångspunkt för förslaget till *normpriser* har nämnden haft normpriserna för innevarande regleringsår. Dessa har räknats upp med hänsyn till bl. a. kostnadsökningen inom fisket under perioden december 1984–december 1985 och inkomstökningen för jämförbara grupper. Avdrag har gjorts för produktivetsförbättring. Den kompensationsaberättigade uppräkningsen av normpriserna har därvid beräknats till ca 5,8 %.

Kostnaderna för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket beräknas för 1986/87 öka med 0,5 milj. kr. Av praktiska skäl föreslås att de ökade kostnaderna finansieras genom avdrag från normpriserna först när avvikelserna från 1985/86 års kostnad, 5,4 milj. kr., uppgår till 1 milj. kr.

Bl. a. för att stimulera fisket efter s. k. bristfisk har tyngdpunkten i förslaget till uppräkningsen av normpriserna lagts vid torsk och de s. k. övriggrupperna. För torsk föreslås sålunda en uppräkningsen med 8 %, för övriggrupperna med 5,5 % och för sill med 3,5 %. Genomsnittet härav blir 5,8 %. För att säsongmässigt stimulera torskfisket föreslås i likhet med tidigare år ett högre normpris under regleringsårets första hälft. Förslagen framgår i detalj av nämndens skrivelse.

För regleringsåret 1985/86 har *normkvantitet* fastställts endast för sill/strömning. Den uppgår till 76 000 ton. Jordbruksnämnden bedömer att efterfrågan på svenskfångad sill inte kommer att förbättras under det kommande regleringsåret. Nämnden föreslår därför att normkvantiteten för sill/strömning sänks till 73 000 ton för regleringsåret 1986/87.

Under innevarande regleringsår utgår *pristillägg* med 65 % av skillnaden mellan normpris och jämförelsepris för sill/strömning, med 75 % för torsk

och med 80 % för övriga normprissatta fiskslag. Dessa procenttal föreslås oförändrade. Nämnden föreslår att de sammanlagda kostnaderna för pristillägg på sill/strömning maximeras till 55 milj. kr.

Under innevarande regleringsår får *överskottspriset* för torsk utgöra högst 70 % av lägstapriset och för övriggrupperna högst 80 %. Överskottspriset för sill/strömning fastställs bl. a. så att ett extra stöd utgår för de mindre storlekarna. Vidare får överskott av liten sill avsättas endast som djurföda eller för framställning av fiskmjöl. Nämnden föreslår att överskottspriset för sill/strömning för regleringsåret 1986/87 får utgöra högst 60 % av lägstapriset men att överskottspriserna för storlekarna 2 och 3 inte får underskrida 1 kr. per kg. Nämnden föreslår i övrigt oförändrade regler. Det sammanlagda beloppet för överskottshantering föreslås begränsat till 7 milj. kr. för nästa regleringsår. Vidare föreslås att jordbruksnämnden bemyndigas medge att Svensk fisk får ta i anspråk ytterligare medel till överskottshantering om nämnda belopp inte räcker till.

Under innevarande regleringsår lämnas ett *särskilt stöd* i form av regionalt fraktsöd till fiskare bosatta på norra ostkusten (Uppsala län och norrut). Stödet betalas ut direkt till fiskaren för all landad torsk och strömning som är avsedd som människoföda och levereras till köpare på norra ostkusten. Stödet utgår för närvarande med högst 30 öre per kg och är begränsat till sammanlagt 850 000 kr. Nämnden föreslår att stödbeloppet för nästa regleringsår ökas till högst 50 öre per kg eller sammanlagt högst 1 milj. kr.

Jordbruksnämnden föreslår att det under regleringsåret 1986/87 lämnas ett regionalt fraktsöd till fiskare på norra ostkusten även för foderfisk som levereras till fiskmjölsfabrik på västkusten. Det sammanlagda stödbeloppet bör enligt nämnden uppgå till högst 100 000 kr. och motsvara högst 20 öre per kg. Nämnden har under hand uppgett att stödet skall utgöra ett påslag på befintligt fraktsöd som finansieras över statsbudgeten.

Särskilda fasta pristillägg lämnas för de viktigaste slagen av sötvattensfisk, nämligen 1,80 kr. per kg för gädda, gös, sik och rensad och flådd lake och 1,35 kr. per kg för abborre, annan lake och siklöja. Nämnden föreslår oförändrade pristillägg för nästa regleringsår. Vidare föreslås ett fraktsöd av 20 öre per kg eller sammanlagt högst 50 000 kr. för transport av ogräsfisk och foderfisk från insjöarna till fiskmjölsfabrik på västkusten.

Även för vissa andra fiskslag ges stöd i form av ett fast pristillägg. För kokräka och råräka lämnas under innevarande regleringsår ett fast pristillägg med 2,00 kr. per kg resp. 1,85 kr. per kg. För makrill utgår pristillägg med 75 öre per kg. För storbackelånga är pristillägget 2,10 kr. per kg för långa utan huvud och 1,80 kr. per kg för långa med huvud. Nämnden föreslår oförändrade pristillägg för regleringsåret 1986/87.

Jordbruksnämnden har haft i uppdrag att efter samråd med fiskeristyrelsen lämna förslag till disposition av medel för att bestrida kostnaderna för utsättning av lax, annan laxfisk och ål och för fortsatt försöksverksamhet med fördröjd utsättning av lax. Nämnden föreslår att 3 915 000 kr. av medel ur prisregleringskassan används för att bestrida kostnaderna för utsättning av fisk under regleringsåret 1986/87. Däremot har nämnden inte lämnat förslag om medel för fördröjd utsättning av lax, men redovisar att fiskeri-

styrelsen har förordat att 1,2 milj. kr. avsätts för detta ändamål för nästa år. Fiskets förhandlingsdelegation har motsatt sig fiskeristyrelsens förslag med hänvisning till att försöken skulle leda till en avveckling av havsfisket efter lax.

Jordbruksnämnden beräknar *prisregleringens kostnader* för regleringsåret 1986/87 till sammanlagt 95,9 milj. kr. (alternativt 97,1 milj. kr.). Härav hänför sig ca 68,6 milj. kr. till kostnaderna för pristillägg och frakttöd. Kostnaderna för trygghetsförsäkringen beräknas till 5,9 milj. kr. och kostnaderna för Svensk fisks överskottshantering till 7 milj. kr. Härtill kommer 3 915 000 kr. (alternativt 5 115 000 kr.) för utsättning av fisk. Jordbruksnämndens kostnader för uppbörd och kontroll av prisregleringsavgiften beräknas till 0,7 milj. kr. och kostnaderna för Svensk fisks administration och upplysningsverksamhet till 8,8 milj. kr. För att täcka vissa kostnader för att organisera en samordnad förstahandsmottagning föreslår nämnden att 1 milj. kr. anslås ur prisregleringskassan.

I fråga om *prisregleringens finansiering* föreslår nämnden följande. Från prisregleringskassan för fisk bör täckas ca 75 milj. kr. av kostnaderna för de rörliga pristilläggen, för trygghetsförsäkringen, för utplantering av fisk, för viss utredningsverksamhet och för jordbruksnämndens uppbörds-kostnader. Kostnaderna för överskottshantering, fasta pristillägg och frakttöd bör täckas med medel från Svensk fisks konjunkturutmättningsfond. De kostnader för de rörliga pristilläggen som överstiger 62 milj. kr. samt de kostnader för föreningens administration m. m. som överstiger ränteintäkterna i fonden bör också täckas med medel från konjunkturutmättningsfonden.

Inkomsterna i prisregleringskassan beräknas av jordbruksnämnden för nästa regleringsår till ca 73 milj. kr. inkl. ränteintäkter. Ränteintäkterna i konjunkturutmättningsfonden beräknas till ca 7 milj. kr. Med nyssnämnda förslag till finansiering behövs ca 75 milj. kr. ur jordbruksnämndens prisregleringskassa, vilket är 2 milj. kr. mer än kassans intäkter. Behållningen i kassan skulle därmed komma att uppgå till ca 58 milj. kr. per den 1 juli 1987. Ur Svensk fisks konjunkturutmättningsfond skulle behöva tas i anspråk ca 15 milj. kr. utöver räntan på medlen i fonden. Behållningen i fonden per den 1 juli 1987 skulle därmed komma att uppgå till ca 45 milj. kr. och den sammanlagda behållningen till ca 103 milj. kr. Härtill kommer intäkter för regleringsåret 1987/88 om sammanlagt 78 milj. kr. i form av prisregleringsavgifter och räntor.

Jordbruksnämnden har slutligen behandlat vissa frågor om prisregleringens utformning. Bl a. föreslås i likhet med förra året en översyn av normprissystemet.

5 Föredragandens överväganden

För egen del kan jag i huvudsak biträda jordbruksnämndens förslag till prisreglering på fisk under budgetåret 1986/87. Jag föreslår således att prisregleringen utformas på det sätt jag har redogjort för i det föregående och att de av nämnden föreslagna normpriserna och den föreslagna norm-

kvantiteten fastställs. Jag vill i sammanhanget särskilt peka på att förslaget även detta år har utformats i linje med gällande fiskepolitik och i enlighet med regeringens uppdrag så att regleringen i större utsträckning skall stimulera till fiske av sådan fisk som kan få en lönsam avsättning.

Vad särskilt gäller den av jordbruksnämnden föreslagna förstärkningen av fraktstödet för foderfisk vill jag anföra följande. Fiske inriktat enbart på småfisk eller fisk som inte är användbar som människoföda eller går att avsätta som sådan är normalt inte tillåtet enligt svenska bestämmelser för fiske. Då förbud infördes mot dumpning av foderfisk som erhålls som bifångst vid komsumtionsfiske infördes också ett statligt stöd till frakt av foderfisk från ostkusten till västkusten. Det stödet finansieras över statsbudgeten. Jordbruksnämndens förslag innebär att detta stöd, för fiskare som bor på norra ostkusten, höjs från 12 öre per kg till högst 32 öre per kg och att höjningen finansieras inom ramen för prisregleringen.

Jag har ingen erinran mot den föreslagna höjningen. Den bör kunna medverka till att stärka fiskets ekonomi på norra ostkusten och minska importen av fiskmjöl. Fiskare bosatta vid norra ostkusten bör sålunda under nästa regleringsår kunna erhålla ett högre bidrag än för närvarande till kostnaderna för frakt av foderfisk. Bidraget bör bestämmas med hänsyn till avståndet mellan landningsplats och köpare. I anslutning till förändringen är det angeläget att bestämmelserna som reglerar stödet ses över och samordnas med fiskeristyrelsens bestämmelser om dumpning m. m. Det ankommer på jordbruksnämnden och fiskeristyrelsen att göra detta.

Jordbruksnämnden bör av regeringen bemyndigas att betala ut 62 milj. kr. till Svensk fisk för kostnaderna för pristillägg under tiden den 1 juli 1986—den 30 juni 1987 samt att begränsa kostnaderna för pristillägg på sill till sammanlagt högst 55 milj. kr. Vidare bör nämnden bemyndigas medge att de fasta pristillägg får lämnas som jag har redovisat i det föregående. Fraktstöd till fiskare bosatta vid norra ostkusten bör få lämnas med högst 1,1 milj. kr. och fraktstöd för s. k. ogräsfisk från insjöarna med högst 50 000 kr. Överskottspriserna bör fastställas på det sätt som nämnden har föreslagit. Svensk fisk bör få besluta om avsättningen av överskotten för olika ändamål.

Vid särskilda behov bör Svensk fisk få disponera högst en fjärdedel av behållningen i konjunkturutmättningsfonden för den löpande verksamheten. Jordbruksnämnden bör därutöver få medge att mer än en fjärdedel av fonden får förbrukas. Nämnden bör vidare bl. a. få medge att Svensk fisk får ta i anspråk medel ur konjunkturutmättningsfonden utöver det föreslagna beloppet för överskottshanteringen. Fondens behållning bör dock inte utan regeringens särskilda medgivande få underskrida 10 milj. kr. Medel som har anslagits ur prisregleringskassan för fisk till prisregleringen och som inte tas i anspråk under perioden bör tillföras Svensk fisks konjunkturutmättningsfond.

Till prisregleringskassan för fisk bör liksom under innevarande år föras högst 1 milj. kr. av de fettvaruavgifter som tas ut vid härdning av sillolja av inhemsk råvara, med avdrag för vad som beräknas återbetalas vid export. Av medlen i prisregleringskassan bör 1 milj. kr. avsättas för att täcka vissa kostnader för att organisera en samordnad distribution och marknadsfö-

ring av fisk. Vidare bör 5,9 milj. kr. avsättas för att täcka kostnaderna för trygghetsförsäkringen för fisket. För utsättning av lax, annan laxfisk och ål inkl. försök med fördröjd utsättning av lax bör avsättas 5 115 000 kr. Den närmare användningen av dessa medel bör beslutas av fiskeristyrelsen. Jordbruksnämnden har beräknat sina kostnader för uppbörd och kontroll till 700 000 kr. Dessa kostnader bör täckas med medel ur prisregleringskassan.

Medel ur prisregleringskassan för fisk bör även under nästa budgetår få användas för andra ändamål om regeringen anser det påkallat vid akuta svårigheter inom fisket.

Jag vill i sammanhanget erinra om det bemyndigande som riksdagen förra året gav regeringen att besluta att prisstöd tidigast fr. o. m. den 1 januari 1986 inte skall lämnas till fiskeföretag som levererar till första-handsmottagare som står utanför en organiserad samordning (prop. 1984/85: 143, JoU 32, rskr 298). För riksdagens information kan jag nämna att Sveriges fiskares riksförbund har beslutat om en sådan samordning och att arbetet med att organisera den pågår med sikte på att sätta den i kraft snarast i anslutning till den 1 juli 1986. Jag har för avsikt att i annat sammanhang återkomma till regeringen med förslag till bestämmelser som knyter prisregleringen till samordningen. Prisregleringen som jag har förordat för nästa budgetår är anpassad härtill. Jag har vidare för avsikt att återkomma till regeringen i fråga om den översyn av prisregleringen som jag förordade förra året.

6 Hemställen

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att medge att för tiden den 1 juli 1986—den 30 juni 1987 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel får ske enligt de grunder som jag har förordat.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

STATENS JORDBRUKSNÄMND

1986-02-06

Dnr 320-293/86

Regeringen

Jordbruksdepartementet

JORDBRUKSDEP. Registratören	
Ink	1986-02-24
Dnr.	322/86

Statens jordbruksnämnd med förslag till reglering av priserna på fisk m m under budgetåret 1986/87

(2 bilagor)

1 Förhandlingsuppdraget

Regeringen har i beslut den 5 december 1985 uppdragit åt statens jordbruksnämnd att efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och jordbruksnämndens konsumentdelegation avge förslag beträffande prisregleringen på fisk under budgetåret 1986/87.

Förslaget skall utformas med beaktande av att riktpunkten för prisregleringen är att den skall bekostas inom ramen för regleringsekonomi. Vidare bör förslaget främja en fortsatt inriktning av fisket mot fiskslag som kan få en lönsam avsättning främst på den svenska marknaden för färskkonsumtion och beredning. Nämnden bör föreslå en minskad normkvantitet för sill. Förslag bör lämnas om åtgärder som stimulerar till ökade leveranser av torsk till den svenska fiskberedningsindustrin. Förslag bör också lämnas om prisregleringsåtgärder som syftar till att tillförsäkra den svenska fiskberedningsindustrin en under arbetsveckan jämn tillförsel av råvara. Nämnden bör vid utformningen av förslaget ta hänsyn till att det bör kunna tillämpas inom ramen för en samordnad förstahandsmottagning av fisk där prisstöd lämnas endast för den fisk som levereras till en mottagare som deltar i en organiserad samordning av distributionen av fisk.

Nämnden bör även föreslå från konsumentsynpunkt påkallade åtgärder för de fall avräkningspriset överstiger normpriset.

Jordbruksnämnden bör enligt uppdraget vidare avge förslag till disposition av medel ur prisregleringskassan för fisk för att bestrida kostnader för utsättning av lax, annan laxfisk och ål. Därvid skall även beräknas en särskild medelsram för fortsatt

försöksverksamhet med s k fördröjd utsättning av lax. Dessa två rambelopp bör bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen och ha som utgångspunkt bl a förslagen i betänkandet Lax (Ds Jo 1984:5). Förslaget skall även omfatta disposition av medel ur prisregleringskassan för att bestrida kostnaden för premier för den kollektiva trygghetsförsäkringen inom yrkesfisket. Kostnaden för försäkringen skall räknas av från normpriserna.

Jordbruksnämnden har nu överlagt med fiskets förhandlingsdelegation och konsumentdelegationen angående prisregleringen på fisk under budgetåret 1986/87. Överläggningarna har lett till en uppgörelse och i samförstånd med delegationerna lägger nämnden fram följande förslag.

2 Utgångspunkter

De av riksdagen beslutade allmänna riktlinjerna för fiskeripolitiken (prop 1977/78:112, JoU 23, rskr 272) omfattar ett inkomstmål, ett konsumentpolitiskt mål, ett produktionsmål, ett effektivitetskrav och ett regionalpolitiskt mål. Nämnden har berört dessa olika mål bl a i sin regleringsskrivelse till regeringen den 8 april 1981.

De år 1981 beslutade riktlinjerna för prisregleringen på fisk innebar bl a att det s k normprissystemet togs i bruk.

3 Normprissystemet

Normprissystemet innebär i huvudsak att normpriser och normkvantiteter för de viktigare slagen av fisk fastställs av statsmakterna efter förslag av jordbruksnämnden. Normpriserna skall i princip sättas så att fisket når avsedd lönsamhet samt att konsumenterna erbjuds fisk till rimliga priser. Normkvantitet anger den kvantitet för vilken pristillägg högst kan utgå.

I bilaga 1 återfinns vissa uppgifter om utfallet av normprissystemet m m under regleringsåret 1984/85.

I bilaga 2 redovisas uppgifter rörande normprissystemet samt regleringsekonomin fr o m regleringsåret 1981/82.

4 Prognos för fångster och avsättning 1986/87

Av den totala svenska fiskfångsten, som de senaste åren legat kring 240 000 - 260 000 ton, utgörs drygt hälften eller ca 130 000 ton av sill/strömning för konsumtion och ca en femtedel eller drygt 50 000 ton av torsk. Sill och torsk är således de helt dominerande fiskslagen i det svenska fisket.

Avsättning av sill/strömning på den svenska marknaden uppgår årligen till ca 53 000 ton, varav knappt 40 000 ton avser svenskfångad sill/strömning och ca 13 000 ton avser importerad saltad eller kryddad sill. Exporten av oberedd och filead sill/strömning uppgår årligen till ca 80 000 ton, varav huvuddelen avsätts i Danmark.

Den europeiska sillmarknaden domineras fortfarande av det starkt ökade utbudet av nordsjösill. Sillfisket i Nordsjön, som varit förbjudet sedan 1977, öppnades åter 1983. Sillfångsterna i Nordsjön 1986 väntas uppgå till ca 500 000 ton. I sammanhanget bör dock erinras om att det trots fångstförbudet fiskats sill i Nordsjön 1977-1982. Under de närmaste åren väntas dessutom mycket stora fångster av den atlantiskandiska sillen, som fångas utanför Island och Norge.

Storleken av den västeuropeiska sillmarknaden beräknas till ca 425 000 ton per år. Härav svarar den västtyska marknaden för ca 200 000 ton. Det är knappast troligt att konsumtionen kommer att upvisa någon större ökning som svar på ett ökat utbud. Snarare kommer en större del av sillfångsterna i framtiden att användas för framställning av fiskmjöl.

Sammanfattningsvis kan alltså konstateras att utbudet av nordsjösill ökat på den europeiska marknaden det senaste året och bedöms komma att öka ytterligare de närmaste åren. Det ökade utbudet har fört med sig att priserna på sill fallit. Eftersom konsumtionen troligen inte kommer att öka i nämnvärd grad är det sannolikt att priserna på sill kommer att förbli hårt pressade och bli ytterst pressade omkring 1987, när den atlantiskandiska sillen kommer att börja fångas i stora kvantiteter.

Torskfångsterna i Sverige uppgick år 1985 till ca 50 000 ton, en minskning med 8 000 ton jämfört med föregående år. Den övervägande delen av de svenska torskfångsterna fås i Östersjön. År 1985 avsattes ca 30 000 ton torsk i Sverige medan ca 20 000 ton exporterades i oberoedd form. Importen av torsk, som domineras av frysta filéer, beräknas 1985 ha uppgått till ca 21 000 ton, omräknad till landad vikt.

Torskmärknaden har de senaste åren varit fast med brist på råvara. Även under de närmaste åren bedöms avsättningssituationen som relativt gynnsam. Det kan dock inte uteslutas att andra fiskarter övertar en del av torskmärknaden vilket i sin tur åtminstone på litet längre sikt kan få en negativ effekt på priserna. Vad gäller fångstutrymmet utnyttjas inte tillgångarna i Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt fullt ut. Torskbeståndet i Östersjön lär enligt de biologiska experterna komma att försämrats de kommande åren. Beståndet förväntas ändå medge ett uttag för Sveriges del på 50 000 - 60 000 ton (levande vikt) de närmaste åren, dvs en i stort sett oförändrad kvantitet.

Vad gäller övriga torskfiskar och flatfisk är importandelen över 90 %. Märknadsbilden för dessa fiskslag väntas inte förändras nämnvärt. Det finns ett utrymme för ökade fångster av svenska fiskare eftersom fångstkvoterna ej utnyttjas fullt ut.

5 Inkomstutvecklingen

Enligt 1978 års riksdagsbeslut sammanfattas målsättningen för fiskeripolitiken på följande sätt.

"Målet för fiskeripolitiken bör vara att skapa förutsättningar för att de som är sysselsatta i fiskerinäringen kan få både en ekonomisk och social standard som är jämförbar med den som erbjuds inom andra näringar och trygghet i arbetet samtidigt som konsumenterna erbjuds fisk av god kvalitet till rimliga priser. Inom de gränser som ges av en ansvarsfull hushållning av fisktillgångarna bör fisket bedrivas så effektivt som möjligt och fångsterna bestämmas av möjligheterna till lönsam och stabil avsättning. Samtidigt bör hänsyn tas till behovet av sysselsättning främst i kust- och skärgårdsområdena där fisket har stor regionalpolitisk betydelse".

Till nu avslutade överläggningar har inkomstmaterial för 1984 funnits tillgängligt i form av dels jordbruksnämndens och Sveriges fiskares riksförbunds lönsamhetsundersökning dels SCB:s deklarationsundersökning för fiskare. Dessa material redovisas i avsnitt 5.1 och 5.2.

Undersökningarnas resultat visar en, med undantag för vissa grupper på ostkusten, i stort sett god inkomstutveckling för fisket.

5.1 Lönsamhetsundersökningen

Inkomstmålet har i propositionen närmare definierats att avse de fiskare som är sysselsatta i ett rationellt bedrivit yrkesfiske. De fiskelag som bedrivit fiske och landat sin fångst i Sverige minst 30 veckor av året motsvarar ca 45 % av alla fiskelag och ca 40 % av hela fiskekären i saltsjöfiske samt svarar för drygt 75 % av fångsterna. Lönsamhetsutvecklingen för dessa fiskelag kan därför läggas till grund för bedömning av inkomsterna inom det heltidsdrivna fisket. Uppgifter härom inhämtas genom en enkätundersökning, som bearbetas inom jordbruksnämnden. Svarefrekvensen är endast 50 - 60 % varför resultaten bör tolkas med viss försiktighet.

Inkomstnivån för olika fiskeinriktningar framgår av tabell 5.1 i form av kalkylnetto per man. Kalkylnetto per man är en driftsekonomisk term och har beräknats som fiskelagets totala intäkter ./.. totala kostnader utslaget per man före avdrag för egenavgifter.

Av tabell 5.1 framgår att kalkylnettot per man under 1984 var störst för västkustens sillfiskare och fiskfiskare.

I delundersökningen, som jämför utvecklingen av kalkylnetton för identiska fartyg mellan två år, framgår att förändringen i kalkylnettona mellan 1983 och 1984 varierar kraftigt beroende på fiskeinriktningen. Gruppen övriga på västkusten ökade sina kalkylnetton med drygt 30 % medan för kombinationsfiskare på västkusten kalkylnettona minskade med ca 20 %.

Västkustens fiskare visar, med undantag för kombinationsfiskare, ökning med mellan ca 15 % och ca 30 %.

På sydkusten har kalkylnettot ökat med mellan ca 10 % och ca 20 %.

Ostkustens fiskelag uppvisar en lite annorlunda lönsamhetsförändring än syd- och västkusten. Gruppen övriga samt sillfiskarna har ökat kalkylnettot med ca 20 % resp ca 10 %. Fiskfiskarna och kombinationsfiskarna uppvisar lägre kalkylnetton 1984 än 1983. För samtliga fiskeinriktningar gäller att fiskelagen på ostkusten uppvisar de klart lägsta kalkylnettona.

Pristilläggens andel av kalkylnettona 1984 jämfört med 1983 är klart högre för samtliga fiskeinriktningar utom för gruppen övriga på västkusten, där andelen är något lägre. Av kalkylnettot per man för sillfisket utgör mellan en tredjedel och drygt hälften pristillägg. Även kombinationsfiskarna har relativt stora pristilläggsandelar, på 25 till 30 %.

Tabell 5.1 Inkomstnivån 1984 för heltidsfiskande i lagfiske enligt lönsamhetsundersökningen samt procentuella förändringar i inkomsterna gentemot 1983

Fiskeinriktning och kuststräcka	Kalkylnetto ¹⁾ per man 1984, kr	Varav pris- tillägg		Förändring i kalkyl- netto 1983- 1984, % ²⁾
		Kr	%	
Sill västkusten	167 000	60 000	36	+ 16
Sill ostkusten	129 000	73 000	57	+ 93
Fisk västkusten	147 000	14 000	10	+ 18
Fisk sydkusten	126 000	8 000	6	+ 22
Fisk ostkusten	86 000	4 000	5	- 8
Räka västkusten	128 000	7 000	5	+ 29
Komb västkusten	114 000	29 000	25	- 21
Komb sydkusten	128 000	40 000	31	+ 11
Komb ostkusten	92 000	28 000	30	- 23
Övr västkusten	121 000	7 000	6	+ 31
Övr sydkusten	95 000	8 000	8	+ 21 ³
Övr ostkusten	76 000	11 000	14	+ 23 ³

- 1 Kalkylnetto är en driftsekonomisk term och avser intäkter ./.. kostnader under året, fördelat per man. Ev vinst eller förlust i verksamheten har påverkat kalkylnettot. För de fiskare som ej är delägare i båt utgörs inkomsten endast av den s k manslotten, som skiljer sig från kalkylnettot, medan över- eller underskott av den s k båtlotten endast påverkar inkomsten för de fiskare som är delägare i båt. Det förekommer även att fartyget ägs av utanför fisket stående personer. Även den taxeringsmässiga inkomsten skiljer sig från kalkylnettot.
- 2 Enligt delundersökningen avseende identiska fartyg för båda åren.
- 3 Då enbart ett fåtal fiskelag ligger till grund för beräkningarna bör reslutatet tolkas med stor försiktighet.

På västkusten är sill- och fiskfisket de betydelsefullaste fiskeinriktningarna. Dessa uppvisar på västkusten också den bästa lönsamheten.

Kombinationsfisket är såväl det mest betydelsefulla som mest lönsamma fisket på sydkusten. Lönsamhetsutvecklingen är visserligen sämre än för många andra fiskeinriktningar men lönsamhetsnivån har alltid legat relativt högt.

På ostkusten är strömmingsfisket alltså det mest betydelsefulla fisket jämte kombinationsfisket. Strömmingsfisket är också det enda fisket på ostkusten som har en lönsamhet i nivå med fisket på andra kuststräckor.

5.2 Deklarationsundersökningen

Deklarationsundersökningen för fiskare utförs av SCB och baseras på ett slumpmässigt urval av yrkesfiskare.

Primärmaterialet består av självdeklarationer från yrkesfiskare enligt 1979 års fiskeriregistering. I bearbetningen ingår endast de vars inkomst av fiske uppgått till minst hälften av den totala inkomsten (exkl kapitalinkomster).

Tabell 5.2 Inkomster för trålfiskare 1984 enligt SCB:s deklarationsundersökning för fiskare

Kuststräcka	Sammanräknad inkomst ¹⁾		Inkomster av fiske m ²⁾	
	Kr	Förändr 1983-1984, %	Kr	Förändr 1983-1984, %
Västkusten				
Sill	99 500	+ 8	122 100	+ 2
Räka	96 300	+ 9	121 200	+ 17
Övrigt	97 600	+ 4	124 800	+ 6
Sydkusten	93 000	+ 7	139 400	+ 14
Ostkusten	58 400	- 13	69 900	- 13

- 1 Det taxeringsmässiga begreppet "sammanräknad inkomst" innefattar samtliga förvärvskällor. Underskott i förvärvskälla upptas till noll. Avdrag har gjorts för egenavgifter.
- 2 Driftsekoniskt begrepp. Kontant netto av fiske minskat med värdeminskingsavdrag och avdrag för ökade levnadsomkostnader samt ökat med ersättning från arbetslöshetskassa och försäkringskassan. Avser att belysa resultatutvecklingen för själva fiskeverksamheten. Resultatregleringsposter har ej medtagits och avdrag har ej gjorts för egenavgifter.

Som framgår av tabell 5.2 är inkomstnivån vad gäller sammanräknad inkomst tämligen lika för samtliga redovisade grupper utom för ostkustfiskarna som har markant lägre inkomster. Ostkusten redovisar även en ogynnsam inkomstutveckling. Sammanräknad inkomst innefattar samtliga förvärvskällor. Underskott i förvärvskälla upptas till noll. Avdrag har gjorts för egenavgifter.

Inkomst av fiske, som avser att belysa resultatutvecklingen för själva fiskeverksamheten visar något mer varierande resultat. Bilden är dock densamma.

6 Regleringskostnader och finansiering under 1985/86

Behållningen i Svensk Fisks konjunkturutjämningsfond uppgick per den 1 juli 1985 till 59,6 milj kr, en minskning med 6,8 milj kr jämfört med den 1 juli 1984. Motsvarande belopp för jordbruksnämndens prisregleringskassa var 68,9 milj kr, en ökning med 11,2 milj kr.

Prisregleringsavgift tas ut på såväl svenskfångad som importerad fisk med 6 % av förstahands- resp importvärdet eller motsvarande belopp i öre per kg. Avgiften beräknas tillföra kassan ca 65 milj kr per år. Av inkomsterna härrör ca 40 % från svenska fiskares fångster. Ränteintäkterna på de medel som är inestående i konjunkturutjämningsfonden resp prisregleringskassan uppgår till sammanlagt drygt 15 milj kr. Den exportavgift som infördes från den 1 juli 1983 på viss sötvattensfisk och ål tillförde prisregleringskassan 1984/85 ca 1,5 milj kr. De sammanlagda tillgångarna under 1985/86, uppgår till ca 210 milj kr.

De sammanlagda kostnaderna för prisregleringen under innevarande regleringsår beräknades ursprungligen av nämnden till ca 103 milj kr, varav ca 75 milj kr för rörliga pristillägg. Preliminära uppgifter föreligger nu beträffande kostnaderna för rörliga pristillägg för månaderna juli 1985 - januari 1986. Dessa uppgår till ca 36 milj kr jämfört med ca 40,5 milj kr under motsvarande period 1984/85. Anledningen till att kostnaderna hittills är lägre än under föregående år är bl a att torskpriserna förblivit på en hög nivå jämfört med normpriset och att sillfångsterna minskat.

Kostnaden för prisregleringen för regleringsåret 1985/86 kan nu beräknas till ca 90 milj kr. Det skulle i sin tur innebära att tillgångarna i jordbruksnämndens prisregleringskassa och Svensk Fisks konjunkturutjämningsfond sammanlagt skulle komma att uppgå till ca 120 milj kr vid regleringsårets utgång. Härtill kommer ca 80 milj kr i intäkter inkl ränteintäkter under regleringsåret 1986/87. Sammanlagt skulle således ca 200 milj kr stå till prisregleringens förfogande under regleringsåret 1986/87.

I följande tabell jämförs de kostnader för fiskprisregleringen som parterna bedömt bli följden av träffade överenskommelser, och som redovisats i regleringsskrivelserna för resp år, och de i efterhand konstaterade utfallen (milj kr)

	<u>Rörliga pristillägg</u>		<u>Totala kostnader</u>	
	Beräknat vid resp överläggningstillfälle	Utfall	Beräknat vid resp överläggningstillfälle	Utfall
1981/82	41,5 - 59,5	57,8	61 - 79	75,7
1982/83	76	45,9	98	63,7
1983/84	68 - 82	52,5	100	76,3
1984/85	56 - 61	60,4	84	80,8
1985/86	75	..1)	103	..2)

- 1 Senaste beräkningar (februari 1986) anger ca 60 milj kr.
 2 Senaste beräkningar (februari 1986) anger ca 90 milj kr.

7 Förslag till normpriser m m för regleringsåret 1986/87

7.1 Underlag

Som underlag för sina bedömningar och förslag har parterna haft följande material

- uppgifter om det biologiska fångstutrymmet
- marknads- och avsättningsförhållanden
- inkomstförhållanden inom den svenska fisket
- kostnadsutvecklingen för produktionsmedel inom de viktigaste fiskeinriktningarna
- löneavtalen på arbetsmarknaden för de stora löntagarkollektiven

Uppgifter om det biologiska fångstutrymmet samt marknads- och avsättningsförhållanden redovisas i avsnitt 4.

I avsnitt 5 redogörs för inkomstförhållandena inom lagfisket.

Prisutvecklingen för produktionsmedel inom de viktigaste fiskeinriktningarna visar enligt jordbruksnämndens beräkningar en ökning med 6,5 % under perioden december 1984 - december 1985.

En sammanfattning av löneavtalen för 1985 inom olika avtalsområden redovisas i följande tablå. Man bör observera att lönehöjningarna gäller från olika tidpunkter för de skilda avtalsområdena.

	SAF-LO- området	SAF-PTK- området	Statliga sektorn	Kommuner och landsting	Sammanvägt
Vägningstal, %	36	27	15	22	100
Avtalsmässiga höjningar, %	4,0	3,0	4,6	4,3	3,9
Löneutvecklings- garanti m m, %	-	-	3,3	3,4	1,2

Utöver de i tablan redovisade lönehöjningarna tillkommer lönehöjningar genom löneglidning. På det offentliga området tillkommer dessutom lönehöjningar genom s k lokala potter.

7.2 Normpriser

Förslaget till uppräknings av normpriserna har som grund dels den faktiska kostnadsökningen inom fisket december 1984 - december 1985 med 6,5 % dels inkomstökningen för jämförbara grupper. Efter avdrag för produktivitetsförbättring har den kompensationsberättigade uppräknings av normpriserna beräknats till ca 5,8 %. Vid sammanvägningen har inkomstdelen och kostnadsdelen för fiskeföretagen satts till vardera 50 %.

Vid överläggningarna inför regleringsåret 1983/84 enades nämnden och delegationerna om att finansiering av en kollektiv trygghetsförsäkring inom yrkesfisket fick ske inom ramen för medel som beräknades bli tillförda regleringen för 1983/84. Kostnaden för trygghetsförsäkringen beräknades till 4,5 milj kr och normpriserna sänktes på så sätt att kostnaderna för pristilläggen beräknades bli ca 4,5 milj kr lägre.

Genom att trygghetsförsäkringen avräknades med en sänkning av normpriserna för 1983/84 fick den därmed anses vara betald, om inte kostnaden för försäkringen ändrades eller den faktiska minskningen i kostnaden för pristilläggen avvek från den beräknade.

För budgetåret 1985/86 steg kostnaden för försäkringen med 1 milj kr till 5,4 milj kr. Den ökade kostnaden finansierades med ett avdrag från samtliga normpriser med 1 öre per kg.

Kostnaden för försäkringen under kommande budgetår beräknas stiga till 5,9 milj kr. Av praktiska skäl föreslås att den ökade kostnaden inte omedelbart finansieras genom avdrag från normpriserna. Sådan justering bör i stället kunna ske det budgetår när avvikelserna från 5,4 milj kr uppgår till minst 1 milj kr.

För att stimulera fisket efter bristfisk, samt med hänsyn till marknadsläget i övrigt, föreslås en kraftigare uppräknings av normpriserna för torsk och de s k övriggrupperna än för sill. Normpriserna för torsk föreslås uppräknade med 8,0 % och för övriggrupperna med 5,5 %. Normpriserna på sill föreslås uppräknade med 3,5 %. Sammanvägt ger detta en ökning med 5,8 %.

Under de senaste regleringsåren har normpriset för torsk under perioden juli - december legat på en högre nivå än under perioden januari - juni för att säsongsmässigt stimulera torskfisket. Med samma motivering föreslås att priserna på torsk även under nästföljande regleringsår ligger på en högre nivå under första hälften av regleringsåret än under den andra.

Förslag till normpriser i kr/kg för 1986/87 samt jämförelser med normpriserna för innevarande och föregående år framgår av följande tabell.

Fiskslag/ Normprisgrupp	1984/85	1985/86	Förslag 1986/87
Sill/strömning, stor	3,01	3,06	3,17
Sill/strömning, liten	2,34	2,38	2,46
Torsk	4,38/ 4,58 ⁵⁾	4,62/ 4,83 ⁵⁾	4,99/ 5,22 ⁵⁾
Kokräka	35,00	-	-
Övriggrupp I ¹⁾	6,27	6,61	6,97
Övriggrupp II ²⁾	7,81	8,24	8,69
Övriggrupp III ³⁾	15,49	16,35	17,25
Övriggrupp IV ⁴⁾	3,14	3,31	3,49

- 1 I övriggrupp I ingår gräsej, vitling, sandskädda och pigghaj.
- 2 I övriggrupp II ingår kolja, rödspätta, havskatt och lyrtorsk.
- 3 I övriggrupp III ingår kummel, rödtunga och bergtunga.
- 4 I övriggrupp IV ingår lubb, skrubba och horngädda.
- 5 Det högre priset gäller resp föreslås gälla under perioden 1 juli - 31 december.

7.3 Normkvantitet

Enligt statsmakternas beslut skall normkvantitet fastställas i syfte att hindra att prisstödet leder till alltför stor ökning av fisket efter vissa fiskslag och därmed till icke önskvärda överskott av konsumtionsfisk som inte skulle kunna tas tillvara som människoföda. Normkvantitet anger för vilken kvantitet pristillägg utgår. Den medför således i och för sig inte någon begränsning i fisket.

För regleringsåret 1985/86 fastställdes, liksom för tidigare år, normkvantitet endast för sill/strömning. Den uppgår 1985/86 till 76 000 ton. Enligt direktiven till årets överläggningar bör normkvantiteten minskas.

Såvitt nämnden kan bedöma torde den internationella efterfrågan på sill inte komma att förbättras under det kommande regleringsåret. Inom landet konsumeras endast ca 40 000 ton svenskfångad sill. Fisket efter sill i Nordsjön kommer att öka medan svenska fiskare är nära nog helt utestängda från detta fångstområde. Därtill kommer att den tullfria kontingenten för sill under perioden 16 juni - 14 februari successivt skrivits ned. EG har i GATT bundit en tullfri kontingent på 34 000 ton. Under innevarande regleringsår var sillexporten till EG tullbelagd några månader under hösten. EG-kommissionen fattade i december beslut om tilläggskvot vilket medförde att den tullbelagda perioden blev kortare än vad som hade befarats.

Jordbruksnämnden och delegationerna har enats om att föreslå att normkvantiteten för sill/strömning för regleringsåret 1986/87 sänks till 73 000 ton.

7.4 Pristillägg

Pristillägg kan utgå om jämförelsepriset (det genomsnittliga på visst sätt definierade avräkningspriset till fiskaren) understiger normpriset. Hur stor andel av skillnaden mellan normpris och jämförelsepris som skall utgå i pristillägg skall enligt statsmakternas beslut tas upp vid överläggningarna. Under innevarande regleringsår utgår pristillägg för sill/strömning med 65 % av skillnaden mellan normpris och jämförelsepris, för torsk med 75 % och för övriga normprissatta fiskslag med 80 %. Dessa procenttal föreslås oförändrade.

För innevarande regleringsår är kostnaden för pristillägg för sill/strömning begränsad till högst 57 milj. kr. Nämnden och delegationerna föreslår att motsvarande begränsning bibehålls 1986/87 men att det maximala beloppet sänks till 55 milj. kr. Nämnden bör bemyndigas att få vidtaga sådana åtgärder vad gäller utbetalningen av pristillägg att beloppet inte överskrids.

7.5 Överskottspris

En lägsta prisnivå skall upprätthållas för den fisk som säljs på marknaden. Lägstapriser fastställs av regleringsföreningen Svensk Fisk. För den fisk som inte kan säljas till lägstapris fastställer Svensk Fisk överskottspriser.

Nivån för överskottspriserna avgörs enligt statsmakternas beslut ytterst av de medel som ställs till Svensk Fisks disposition för detta ändamål dvs i första hand de marknadsintäkter som flyter in från försäljning av till föreningen överlämnade kvantiteter. Under innevarande och samtliga föregående regleringsår har dessutom särskilda medel anslagits för att kunna hålla nivån högre än eljest.

För innevarande regleringsår har anslagits 7,0 milj kr för detta ändamål. De anslagna beloppen för överskottshanteringen har hittills inte behövts tas i anspråk fullt ut. Jordbruksnämnden och delegationerna har enats om att föreslå att även för det kommande regleringsåret 7,0 milj kr anslås för att överskottspriserna skall kunna ligga vid en rimlig nivå. Jordbruksnämnden bör dock liksom innevarande regleringsår bemyndigas medge att, i händelse av att det ovan föreslagna beloppet på 7,0 milj kr skulle visa sig vara otillräckligt, Svensk Fisk efter prövning av nämnden får ta i anspråk ytterligare medel för överskottshanteringen.

Vad gäller överskottsprisernas nivå bör även för regleringsåret 1986/87 finnas ett samband med lägstaprisernas nivå. Överskottspriset för sill/strömming bör få utgöra högst 60 % av lägstapriset. Dock bör överskottspriset för storlekarna 2 och 3 inte understiga 1 kr/kg. För torsk och övriggrupperna föreslås på motsvarande sätt procentsatserna till 70 % resp 80 %. Nämnden bör dock få medge dispens från dessa regler. Sådana eventuella dispenser bör dock ges restriktivt. Vidare bör gälla att överskott av liten sill får avsättas endast till djurfoder eller för framställning av fiskmjöl.

7.6 Övriga stödformer

7.6.1 Ostkusten

Under innevarande regleringsår utgår ett särskilt stöd i form av regionalt fraktstöd till fiskare bosatta på norra ostkusten (Uppsala län och norrut). Stödet utbetalas av Svensk Fisk direkt till fiskare för all landad strömming och torsk avsedd för human konsumtion till köpare på norra ostkusten. Stödet utgår f n med högst 30 öre/kg och är maximerat till 0,85 milj kr.

Nämnden och delegationerna har enats om att föreslå att ovan nämnda stödform får fortsätta även under regleringsåret 1986/87. Stödbeloppet bör uppgå till totalt högst 1 milj kr och motsvara högst 50 öre/kg landad strömming och torsk.

Vidare föreslås att under regleringsåret 1986/87 ett fraktstöd för foderfisk införs att utgå till fiskare bosatta på norra ostkusten. Stödet bör utbetalas av Svensk Fisk direkt till fiskare för foderfisk som ilandförs på norra ostkusten och som levereras till fiskmjölsfabrik på västkusten. Stödbeloppet bör uppgå till högst 0,1 milj.kr och motsvara högst 20 öre/kg.

7.6.2 Insjöfisket

Pristillägg utgår f n för de viktigaste slagen av sötvattensfisk i form av särskilda pristillägg. Dessa pristillägg är för innevarande regleringsår 1,80 kr/kg för gädda, gös, sik samt rensad och flädd lake och 1,35 kr/kg för åbborre, annan lake och siklöja.

Nämnden och delegationerna föreslår att pristilläggen förblir på samma nivå som 1985/86. Endast fisk såld till human konsumtion bör vara berättigad till pristillägg.

Nämnden och delegationerna har vidare enats om att föreslå ett frakttöd för ogräsfisk från insjöarna samt för foderfisk vid trälning och romfiske i insjöarna som transporteras till fiskmjölsfabrik på västkusten. Frakttödet skall ses som en sanitär resp fiskevårdande åtgärd och bli a främja att ogräsfisk inte kastas tillbaka i insjöarna utan tas om hand. Stödet föreslås maximeras till 0,05 milj kr och motsvara högst 20 öre/kg.

Stöd till insjöfisket föreslås ske även i form av utplantering av vissa fiskslag. Förslag härom framförs under punkt 7.7.2.

7.6.3 Råka

För kok- och råka utgår under innevarande regleringsår ett fast pristillägg med 2,00 kr/kg resp 1,85 kr/kg. Dessa pristillägg föreslås bibehållas oförändrade för det kommande regleringsåret.

7.6.4 Makrill

För makrill utgår ett fast pristillägg, vilket under innevarande regleringsår fastställts till 75 öre/kg. Vidare äger Svensk Fisk rätt att tillämpa speciella regler beträffande överskottshanteringen av ringnotsmakrill. Pristillägget föreslås förbli oförändrat. Nu gällande övriga stödsystem för makrillfisket bör bibehållas även under 1986/87.

7.6.5 Storbackelånga

Större delen av konsumtionen av lutfisk baseras på importerad långa. Endast ett par svenska fiskelag ägnar sig numera åt storbackefiske efter långa i Nordsjön. Fangskvoten för år 1986 är 200 ton i EG:s nordsjözon. För storbackelånga tillämpas ett system med fasta pristillägg som f n uppgår till 2,10 kr/kg för långa utan huvud och 1,80/kg för långa med huvud. Pristillägget föreslås bli oförändrat.

7.7 Kostnader för regleringen 1986/87

7.7.1 Kostnader för den löpande regleringen

Direkt avgörande för kostnaderna för prisregleringen på fisk är prisutvecklingen på såväl den nationella som den internationella marknaden för fisk och fiskprodukter. Det innebär att jordbruksnämnden inför det kommande regleringsåret har att göra prognoser för marknadsutvecklingen. Sådana prognoser är dock mycket svåra att göra med hänsyn till framför allt den stora inverkan de internationella priserna har främst på sill och torsk. Nämnden har vidare att göra en bedömning av storleken av pristilläggsberättigade kvantiteter för fiskslag som ej omfattas av normkvantitet.

Mot bakgrund av de gjorda marknadsbedömningarna, de föreslagna normpriserna samt normkvantiteten för sill/strömming har kostnaderna för pristilläggen för normprissatta fiskslag uppskattats till 62 milj kr. Till kostnaderna för rörliga pristillägg kommer 5,9 milj kr för att finansiera trygghetspaketet för yrkesfiskare. För täckande av Svensk Fisks kostnader för överskottshanteringen har beräknats högst 7 milj kr. Av de föreslagna formerna för det övriga stödet har beräknats 1 milj kr resp 0,05 milj kr för fraktstöd till konsumtionsfisk resp foderfisk på ostkusten samt 2,4 milj kr för pristillägg på sötvattensfisk och fraktstöd för ogräs- och foderfisk från insjöar. Kostnaderna för fasta pristillägg på makrill, kok- och råråka samt storbackelånga har beräknats till 3,1 milj kr.

Den sammanlagda kostnaden för prisregleringen beräknas komma att uppgå till ca 81,5 milj kr.

7.7.2 Kostnader för utplantering

Som framgår av avsnitt 1 bör jordbruksnämnden avge förslag till disposition av medel ur regleringskassan för fisk för att bestrida kostnaderna för utsättning. Därvid skall även beräknas en särskild medelsram för fortsatt försöksverksamhet med s k fördröjd utsättning av lax. De båda beloppen bör bestämmas efter samråd med fiskeristyrelsen.

Jordbruksnämnden föreslår i samförstånd med delegationerna att 3,915 milj kr utgår ur prisregleringskassan för att bestrida kostnader för utsättning av fisk under regleringsåret 1986/87. Enligt förslag från fiskets förhandlingsdelegation bör 2,5 milj kr användas för utsättning i insjöar, 0,53 milj kr för utsättning av ål på ost- och sydkusten och 0,16 milj kr för utsättning av ål på västkusten. För utsättning av laxartad fisk för havsfiske på sydkusten har 0,6 milj kr föreslagits. Utsättningsförsök av rödspätta och torsk föreslås slutligen påbörjas på västkusten inom ett belopp av 0,125 milj kr. Fiskeristyrelsen godkänner beloppet och fördelningen. Nämnden och konsumentdelegationen har heller inget att erinra mot belopp och fördelning.

Vad gäller s k fördröjd utsättning av lax anser fiskeristyrelsen att försöksverksamheten bör få fortsätta. Kostnaden härför beräknas nu av fiskeristyrelsen uppgå till 1,2 milj kr med hänsyn till ökade priser på utsättningsmaterialet. Fiskets förhandlingsdelegation kan ej godta att medel ur prisregleringskassan avsätts för denna åtgärd eftersom man anser att verksamheten leder till att havsfisket efter lax måste avvecklas. I stället föreslår delegationen att 0,6 milj kr anslås för att främja havsfisket efter lax (jämför förslaget ovan vad gäller medel till utsättning). Konsumentdelegationen, som inte har någon sakkunskap på området, anser sig inte ha anledning att driva frågan mot fiskets uttryckliga önskemål. Nämnden anser sig ej heller besitta sakkunskap på området och utgår från att sakfrågan avgörs av regeringen.

7.7.3 Jordbruksnämndens uppbördskostnader

Jordbruksnämndens kostnader för uppbörd och kontroll av prisregleringsavgiften beräknas uppgå till 0,7 milj kr för det kommande regleringsåret. Dessa kostnader bör som hittills få täckas med medel ur prisregleringskassan.

7.7.4 Svensk Fisks kostnader

Nämnden föreslår att kostnaderna för Svensk Fisks administration och upplysningsverksamhet får täckas genom de ränteintäkter som uppkommer hos föreningen eller konjunkturutjämningsfonden. I den mån dessa inte räcker till bör erfordrerligt medelsbehov få täckas genom uttag ur fonden. Kostnaderna har av föreningen beräknats till ca 8,8 milj kr. Häri ingår kostnader för informations- och upplysningsverksamheten som preliminärt angetts till 3,2 milj kr.

7.7.5 Kostnader för samordning av förstahandsmottagningen

Enligt riksdagsbeslut år 1985 skall prisstöd i fortsättningen inte lämnas till fiskeföretag som levererar till förstahandsmottagare som står utanför en organiserad samordning som kan godkännas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. I direktiven till årets överläggningar anges även att nämnden vid utformning av förslaget till prisregleringen för 1986/87 bör ta hänsyn till att det bör kunna tillämpas inom ramen för en samordnad förstahandsmottagning och distribution av fisk. Nämnden föreslår mot denna bakgrund att högst 1 milj kr anslås för att utreda en samordnad förstahandsmottagning och att dessa medel får utgå ur regleringskassan. Närmare villkor för utbetalning av nämnda medel bör få beslutas av nämnden.

7.7.6 Regleringens totalkostnader

De sammanlagda kostnaderna för regleringen under 1986/87 inkl administrations- och uppbördskostnader samt medel till utsättning beräknas komma att uppgå till ca 97 milj kr.

En sammanfattning av fördelningen på olika ändamål och jämförelse med faktiska kostnader 1984/85 och nu gjorda beräkningar för 1985/86 redovisas i följande tabla (milj kr).

	1984/85 Utfall	1985/86 Beräknat	1986/87 Beräknat
Rörliga pristillägg	60,4	60,0	62,0
Fasta pristillägg	4,4	5,5	5,5
Fraktstöd	0,5	0,9	1,1
Överskottshantering	1,9	7,0	7,0
Trygghetsförsäkring	4,4	5,4	5,9
S:a prisregleringen	71,6	78,8	81,5
Utplantering	2,2	2,3	3,9-5,11
JN:s uppbördskostn.	0,7	0,7	0,7
Svensk Fisks adm.	6,3	8,4	8,8
Samordn. förstahandsmott.	-	-	1,0
S:a övrigt	9,2	11,4	14,4-15,61
Totalt	80,8	90,2	95,9-97,11

1 Det högre beloppet gäller under förutsättning att medel anslås till fördröjd utsättning av lax (se avsnitt 7.7.2).

7.8 Regleringens finansiering under 1986/87

Regleringsföreningen Svensk Fisk föreslås för 1986/87 tillföras 62 milj kr ur prisregleringskassan för fisk för att bestrida kostnaderna för rörliga pristillägg. Vidare bör kostnaden för trygghetsförsäkringen resp viss del av kostnaden för utredning av samordningen få täckas med medel ur kassan. Kostnaderna för utplantering, eventuella försök med s k fördröjd utsättning av lax samt jordbruksnämndens uppbördskostnader föreslås även täckas med medel ur prisregleringskassan.

Kostnaderna för överskottshantering, fasta pristillägg och fraktstöd bör få täckas med medel ur Svensk Fisks konjunkturutmättningsfond. De kostnader för pristilläggen som överstiger 62 milj kr samt de kostnader för föreningens administration etc som överstiger ränteintäkterna bör även få täckas med medel ur konjunkturutmättningsfonden.

Inkomsterna i prisregleringskassan under nästkommande regleringsår kan beräknas till ca 65 milj kr. Härtill kommer ränteintäkter på i kassan inestående medel, vilka kan beräknas till ca 8 milj kr. Ränteintäkterna i Svensk Fisks konjunkturutmättningsfond kan beräknas till ca 7 milj kr. Detta belopp kan dock beräknas komma tas i anspråk för att täcka Svensk Fisks administrationskostnader etc.

Ovannämnda förslag till finansiering innebär att ur jordbruksnämndens prisregeringskassa skulle utgå ca 75 milj kr, vilket beräknas överstiga intäkterna i kassan med ca 2 milj kr. Behållningen i kassan skulle därmed komma att uppgå till ca 58 milj kr per den 1 juli 1987. (Siffrorna gäller under förutsättning att medel anslås till fördröjd utsättning av lax.) Ur Svensk Fisks konjunkturutmättningsfond skulle komma att tas i anspråk ca 15 milj kr utöver räntan på medlen i fonden. Behållningen i fonden per den 1 juli 1987 skulle därmed komma att uppgå till ca 45 milj kr. Disponibla tillgångar per den 1 juli 1987 skulle därmed komma att uppgå till totalt ca 103 milj kr. Härtill kommer för regleringsåret 1987/88 intäkter i form av prisregleringsavgifter och räntor på sammanlagt ca 78 milj kr.

8. Övriga frågor

Enligt regeringens inledningsvis nämnda beslut av den 5 december 1985 bör jordbruksnämnden efter överläggningar med de bägge delegationerna föreslå

- åtgärder som stimulerar till ökade leveranser av torsk till den svenska beredningsindustrin,
- prisregleringsåtgärder som syftar till att tillförsäkra den svenska fiskberedningsindustrin en under arbetsveckan jämn tillförsel av råvaror,
- från konsumentens synpunkt påkallade åtgärder för de fall avräkningspriset överstiger normpriset.

Vid utformningen av nämndens förslag bör hänsyn slutligen tas till att förslagen bör kunna tillämpas i ett system med samordnad förstahandsmottagning av fisk.

8.1 Ökade leveranser av torsk

Inom ramen för prisregleringen kan särskilda prisstimulanser för torsk bidra till att fångsterna ökar. Ett sådant system har tillämpats sedan regleringsåret 1984/85 då högre normpriser gällt under höstsäsongen när torskfisket generellt sett är mer krävande. Även för kommande regleringsår föreslås att normpriserna sätts högre på hösten än på våren. Ytterligare bidragande till stimulans av torskfisket har varit att prisuppräknningarna för torsk som regel har varit högre än för sill/strömming. För regleringsåret 1986/87 föreslås att normpriset för torsk skrivs upp med 8,0 % vilket är en kraftigare uppskrivning än för övriga fiskslag.

8.2 Jämna leveranser under arbetsveckan

I samband med överläggningarna har kallats representanter från beredningsindustrin för att närmare beskriva de problem som sammanhänger med att leveranser av råvara vanligtvis inte kan påräknas till måndagarna. På västkusten upprätthåller den där verkande fackliga fiskarorganisationen ett helguppehåll som enligt industrins representanter innebär att råvaran när fabrikerna först under loppet av tisdagen. Genom att maskinerna

i fabrikerna under fredagarna inte kan utnyttjas fullt ut p g a rengöring och dyl kan maskinkapaciteten utnyttjas fullt ut under vanligtvis bara tre dagar per vecka. Industrin önskar att fiskefartygens avgång efter helguppehåll flyttas till att åtminstone överensstämma med den internationella konvention, som finns för Skagerrak resp Kattegatt, vilken har avgångstid 00.00 söndag/måndag. I sammanhanget kan nämnas att på de andra kuststräckorna är avgångstiderna satta betydligt tidigare under söndagen i den mån de överhuvudtaget upprätthålls. Någon garanti för mandagsleveranser synes dock inte kunna påräknas även om man på dessa kuststräckor tillämpar liberalare avgångsbestämmelser.

Från fiskets sida har framförts att avgångstiderna upprätthålls av i huvudsak två skäl, nämligen biologiska resp sociala skäl. Genom att sillstimmen skulle skingras om en handfull fartyg fiskade under helgen för att förse industrin med råvara på måndagen skulle fiskeförutsättningarna för övriga fartyg försämrats. Fiskarna anser också att frånvaron hemifrån under veckorna motiverar att söndagsfiskeförbudet upprätthålls. Vidare har framförts att råvaran inte heller vid söndagsfiske kan garanteras eftersom fisket kan ha bedrivits inom sådana fångstområden att transporttiderna inte möjliggör måndagsleveranser.

Jordbruksnämnden har inte vid de nu avslutade överläggningarna funnit det möjligt att inom ramen för prisregleringen finna en lösning på problemet med otillräckliga måndagsleveranser. Enligt nämndens uppfattning bör en lösning i första hand sökas genom förhandlingar mellan berörda parter. Nämnden har emellertid efter samråd med delegationerna förklarat att den kommer att kalla till överläggningar mellan berörda parter för att söka finna en lösning.

8.3 Ur konsumentsynpunkt påkallade åtgärder

Enligt riksdagens beslut om riktlinjer för prisregleringen på fisk (prop 1977/78:112) utgör konsumenternas intresse av att kunna köpa fisk och fiskprodukter av bra kvalitet till rimliga priser en av utgångspunkterna för fiskprisernas avvägning. Därför skall, om priset till producent överstiger normpriset, från konsumentsynpunkt påkallade åtgärder vidtas.

Den arbetsgrupp som utredde normprissystemets tekniska utformning påpekade att fiskpriserna på den svenska marknaden kan stiga antingen på grund av att den svenska fiskeflottans fångster är små i förhållande till efterfrågan eller på grund av att den internationella prisnivån på fisk är hög. De motåtgärder som kan sättas in mot prisstegringar får ses mot denna bakgrund. De kan enligt arbetsgruppen delas in i två huvudgrupper, nämligen åtgärder som tar sikte på att öka utbudet av fisk på den inhemska marknaden och åtgärder som direkt inriktas på att sänka priset.

Enligt nämndens uppfattning kan problemet med inhemsk underförsörjning och höga priser bli påverkade på följande sätt

- åtgärder inom fisket som säkerställer leveranser till svensk beredningsindustri
- exportavgift
- villkora fiskelicenserna att fångsterna skall levereras till den svenska marknaden i en bristsituation.

Under de senaste åren har under långa perioder priserna på torsk legat över normpriserna. Anledningen till de höga priserna torde i första hand vara höga internationella priser. Vid årets överläggningar har aktualiserats åtgärder för att dämpa de inhemska priserna. Från fiskets sida har framförts att man inom näringen tar hänsyn till att den svenska marknaden skall förses i tillräcklig mängd med råvaror. Exportavgifter eller direkta tvångsåtgärder avvisas därför. Konsumentdelegationen har under överläggningarna framfört att de i riksdagsbesluten förutsatta av konsumentintressena motiverade åtgärderna bör genomföras. I lägen med låga priser på marknaden erhåller fiskarna pristillägg. Ansträngningar bör göras så att även konsumentskyddet uppnås inom normprissystemet.

Principiellt torde, enligt nämndens uppfattning, ett system med exportavgifter kunna pressa ned den inhemska prisnivån. Nämnden har bemyndigande att ta ut en sådan avgift. Systemet kan bli administrativt betungande och bör därför endast tillämpas i ett läge när priset befinner sig konstant på en hög nivå och då det kan förväntas även på sikt ligga över normpriset.

8.4 Tillämpningen av prisregleringen i ett system med samordnad förstahandsmottagning

I sin regleringskrivelse den 20 februari 1985 har nämnden kommenterat frågan om hur prisregleringen kan tillämpas i ett system med samordnad förstahandsmottagning. Av nämnda skrivelse framgår att utbetalning av pristillägg endast till fiskare som levererar sina fångster till mottagare som deltar i en samordning inte bereder några tekniska problem.

8.5 Översyn av regleringen

Nämnden och delegationerna är överens om att föreslå att en översyn av fiskprisregleringen bör ske. Med hänsyn till att tiden för överläggningar är mycket knapp kan inga större principiella frågor då tas upp. Systemet har nu verkat i nära fem regleringsår men principerna för systemet utformades för snart tio år sedan. Förhållandena inom fisket var då i vissa viktiga avseenden annorlunda, bl a var exporten betydligt mindre och fångstinriktningen en annan.

9. Hemställan

Med hänsyn till det ovan anförda hemställer jordbruksnämnden

1. att prisregleringen för fisk under budgetåret 1986/87 utformas på sätt som ovan föreslagits,

2. att normpriser och normkvantiteter fastställs på sätt som ovan föreslagits,
3. att nämnden beviljas på angivna grunder utbetala 62 milj kr till Svensk Fisk för kostnader för pristilllägg under tiden 1 juli 1986 - 30 juni 1987,
4. att nämnden bemyndigas begränsa kostnaderna för pristilllägg på sill till högst 55 milj kr,
5. att nämnden bemyndigas lämna tillstånd för att ovan angivna fasta pristilllägg får utgå på sötvattensfisk, kok- och råräka, makrill och storbackelånga,
6. att regionalt fraktstöd på norra ostkusten lämnas för konsumtionsfisk med sammanlagt högst 1,0 milj kr enligt bestämmelser som får beslutas av nämnden,
7. att regionalt fraktstöd på norra ostkusten lämnas för foderfisk med sammanlagt högst 0,1 milj kr enligt bestämmelser som får beslutas av nämnden,
8. att fraktstöd för ogräsfisk och foderfisk från insjöar får lämnas med sammanlagt högst 0,05 milj kr enligt bestämmelser som får beslutas av nämnden,
9. att jordbruksnämnden bemyndigas medge att Svensk Fisk får ta i anspråk medel ur konjunkturutjämningsfonden utöver det föreslagna beloppet för överskottshantering efter prövning av jordbruksnämnden,
10. att nämnden bemyndigas medge Svensk Fisk att disponera hela behållningen i konjunkturutjämningsfonden för kostnader för regleringen,
11. att nämnden bemyndigas meddela bestämmelser om pristilllägg,
12. att nämnden bemyndigas bestrida kostnaderna för fiskarnas trygghetspaket,
13. att nämnden bemyndigas bestrida uppbörds-kostnader m m,
14. att nämnden bemyndigas till fiskeristyrelsen utbetala 3,915 milj kr för utsättning av fisk,
15. att nämnden bemyndigas utbetala högst 1 milj kr för att täcka viss del av kostnader som uppstår i samband med utredningsarbetet kring en samordnad fiskförsäljning,
16. att regleringen av import och export av fisk för budgetåret 1986/87 bestäms på samma sätt som under innevarande budgetår,

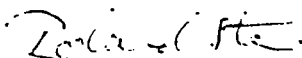
17. att i förekommande fall högst 1 milj kr av de fettvaruavgifter som tas ut vid härdning av sillolja av inhemskt ursprung med avdrag för vad som kan beräknas återbetalas vid export överförs till prisregleringskassan för fisk,

18. att fiskprisregleringen görs till föremål för en översyn.

Detta ärende har på föredragning av avdelningsdirektören Sten avgjorts av generaldirektören och ledamöterna Alamaa, Arvidsson, Brangmo och Eriksson. Därvid har även avdelningscheferna Sjöberg och Ojeheim närvarit.

Ingvar Lindström

Roland Sten

STATENS JORDBRUKSNÄMND 1986-02-06

Dnr 320-293/86
BILAGA 1

JORDBRUKSDEP. Registratörn Ink 1986-02-24 Dnr.

NORMPRISSYSTEMETS UTFALL 1984/85

Normprissystemet infördes budgetåret 1981/82 och har således hittills tillämpats under fyra hela budgetår. Redogörelse för utfallet av regleringen 1981/82, 1982/83 resp 1983/84 finns som bilaga till nämndens regleringsskrivelse inför budgetåret 1983/84, 1984/85 resp 1985/86.

Enligt riksdagens beslut justerades normpriserna upp med i genomsnitt 2,5 % 1984/85 jämfört med året innan. Härtill kom 0,5 % för en extra höjning av torskpriserna med 20 öre/kg under perioden juli - december 1984.

Enligt jordbruksnämndens bedömning skulle kostnaden för pristilläggen inom normprissystemet uppgå till lägst 56 milj kr och högst 61 milj kr.

Av nedanstående sammanställning framgår prognostiserade och faktiska marknadspriser samt fastställda normpriser för budgetåret 1984/85. Budgetåret 1984/85 erhöll fiskarna i pristillägg för sill 65 %, för torsk 75 % och för övriga normprissatta fiskslag 80 % av skillnaden mellan normpris och marknadspris.

	Bedömt marknadspris 1984/85	Faktiskt marknadspris 1984/85	Normpris 1984/85
Stor sill	2:00	1:90	3:01
Liten sill	1:60	1:32	2:34
Torsk	4:25-	4:46	4:58 ¹
	4:40		4:38 ²
Kokräka	35:00	48:05	35:00
Övriggrupp I	3:85	3:94	6:27
Övriggrupp II	6:15	7:30	7:81
Övriggrupp III	9:25	11:07	15:49
Övriggrupp IV	2:40	3:03	3:14

1 Perioden juli-december 1984.

2 Perioden januari-juni 1985.

Som framgår av sammanställningen överskattade prognosen för sill det faktiska marknadspriset. Sillpriserna sjönk jämfört med året innan. Marknadspriset för stor sill blev 10 öre lägre än det förväntade medan marknadspriset för liten sill blev 28 öre lägre än det förväntade.

Torskpriset utvecklades något gynnsammare än prognosen. Pristillägg för torsk kom i huvudsak att utbetalas endast under hösten 1984. Den faktiska pristilläggsutbetalningen för torsk stannade vid 2,3 milj kr vilket i stort sett överensstämde med prognosens lägre alternativ.

Även för kokräka blev priserna gynnsammare än prognosen. För kokräka utbetalades inga pristillägg 1984/85, vilket överensstämde med prognosen.

Övriggrupperna hade prognostiserats att kosta 7,1 milj kr i pristillägg men kom i verkligheten att kosta 5,6 milj kr.

Sammanfattningsvis blev prisutvecklingen för samtliga fiskslag utom för sill/strömming gynnsammare än prognosen förutsade. Sillpriserna blev lägre än prognosen. Totalkostnaden för pristilläggen av normprissatta fiskslag hade prognosticerats till mellan 56 och 61 milj kr. Utfallet blev 60 milj kr och kom således att nära överensstämma med prognosens högre alternativ.

Av nedanstående sammanställning visas fördelningen av pristilläggsbeloppen på olika normprisgrupper. Som framgår erhöll sill 87 % av det totala pristilläggsbeloppet 1984/85.

	Milj kr	Procent
Stor sill	22,7	36,6
Liten sill	30,4	50,3
Torsk	2,3	3,8
Kokräka	0,0	0,0
Övriggrupp I	2,7	4,5
Övriggrupp II	1,0	1,7
Övriggrupp III	1,9	3,1
Övriggrupp IV	0,01	0,0
Summa	60,4	100,0

JORDBRUKSDEP. Registratören Ink 1986-02-24 Dnr.
--

UPPGIFTER RÖRANDE NORMPRISSYSTEMET SAMT REGLERINGSEKONOMIN

Tabell 1. Fastställd och utnyttjad normkvantitet, total ilandförd och försäld kvantitet samt total ilandföring för sill/strömning, ton

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
Fastställd normkvantitet	88 000	86 000	83 000	80 000	76 000
Utnyttjad normkvantitet ¹	88 140	85 965	77 291	77 395	
Ilandförd och försäld ²	92 212	109 001	84 358	87 455	
Totalt ilandfört					
- i Sverige ³	104 100	118 100	97 400	91 500	
- i Sverige och utlandet ⁴	124 400	139 300	112 700	..	

1. Pristilläggsberättigad kvantitet.
2. Kvantitet som hade varit pristilläggsberättigad om ej normkvantitet satt ett tak.
3. Inkl "överskott", dvs kvantiteter som ej kunnat försäljas till minst lägstapriser, samt ej licensierade fiskares ilandföringar. (SCBs statistik.)
4. Utlandslandningar saknas för 1984/85.

Tabell 2. Pristilläggsberättigade kvantiteter, ton

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85
Sill/strömning, stor	48 986	49 433	36 736	31 020
Sill/strömning, liten	39 154	36 532	40 555	46 375
Torsk	38 374	43 869	49 411	46 075
Kokräka	847	721	537	515
Övriggrupp I	631	867	820	1 422
Övriggrupp II	2 657	2 131	2 364	2 208
Övriggrupp III	447	517	523	518
Övriggrupp IV	80	85	114	67
Makrill	1 820	327	741	827
Räräka	746	432	242	731
Storbackelånga	175	8	113	75
Sötvattensfisk I	881	920	941	965
Sötvattensfisk II	540	656	625	603

Tabell 3. Normpriser samt beräknade genomsnittliga jämförelsepriser och pristillägg, kr/kg

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
NORMPRISER					
Sill/strömning, stor	2,70	2,80	2,98	3,01	3,06
Sill/strömning, liten	1,95	2,14	2,31	2,34	2,38
Torsk	3,51	3,85	4,27	4,58 ⁵	4,83 ⁵
				4,38 ⁶	4,62 ⁶
Kokräka	27,00	29,64	32,85	35,00	utgår
Övriggrupp I ¹	4,60	5,05	5,70	6,27	6,61
Övriggrupp II ²	5,70	6,26	7,10	7,81	8,24
Övriggrupp III ³	11,35	12,46	14,08	15,49	16,35
Övriggrupp IV ⁴	2,30	2,52	2,85	3,14	3,31
JÄMFÖRELSEPRISER^{7,8}					
Sill/strömning, stor	1,95	2,01	2,04	1,90	
Sill/strömning, liten	1,63	1,59	1,53	1,32	
Torsk	2,95	4,05	4,32	4,46	
				4,43 ⁵	
				4,47 ⁶	
Kokräka	27,76	34,17	46,02	48,05	
Övriggrupp I ¹	3,58	3,81	4,13	3,94	
Övriggrupp II ²	4,56	5,80	6,49	7,30	
Övriggrupp III ³	8,39	8,75	10,11	11,07	
Övriggrupp IV ⁴	1,96	2,43	2,26	3,03	
PRISTILLÄGG⁷					
Sill/strömning, stor	0,56	0,56	0,66	0,73	
Sill/strömning, liten	0,24	0,39	0,55	0,67	
Torsk	0,42	0,03	0,04	0,05	
				0,11 ⁵	
				0,02 ⁶	
Kokräka	1,33	0,17	-	-	
Övriggrupp I ¹	0,77	0,93	1,18	1,87	
Övriggrupp II ²	0,92	0,44	0,50	0,47	
Övriggrupp III ³	2,26	2,80	2,98	3,60	
Övriggrupp IV ⁴	0,30	0,19	0,47	0,17	

1. Gräsej, vitling, sandskädda och pigghaj.
2. Kolja, rödspätta, havskatt och lyrtorsk.
3. Kummel, rödtunga och bergtunga.
4. Lubb, skrubba och sandskädda.
5. Avser perioden 1 juli - 31 december.
6. Avser perioden 1 januari - 30 juni.
7. Baserade på uppgifter från de större förstahandmottagarna. Jämförelsepriser och pristillägg beräknas resp fastställs månadsvis. Här angivna årsuppgifter är vägda medeltal av månadsuppgifter.
8. För "övrigrupperna" påverkas uppgifterna av förändringar i kvantiteterna för ingående fiskslag och är således inte enbart uttryck för prisförändringar.

Tabell 4. Procentsats av skillnaden mellan normpris och jämförelsepris med vilken pristillägg utgår

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
Sill	75	70	70	65	65
Torsk	75	75	75	75	75
Övriga ¹	75	75	75	80	80

1. Övriggrupp I - IV samt t o m 1984/85 även kokräka.

Tabell 5. Jämförelsepriser och fasta pristillägg, kr/kg

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86
JÄMFÖRELSEPRISER⁴					
Makrill	4,19	5,91	6,23	6,94	
Räräka	6,70	8,38	12,07	9,73	
Storbackelånga	
Sötvattensfisk I ¹	8,58	9,25	10,06	11,93	
Sötvattensfisk II ²	3,04	3,25	3,19	3,95	
FASTA PRISTILLÄGG					
Makrill	0,50	0,55	0,60	0,70	0,75
Räräka	1,50	1,60	1,75	1,75	1,85
Kokräka ³	-	-	-	-	2,00
Storbackelånga					
- med huvud	1,39	1,47	1,62	1,70	1,80
- utan huvud	1,63	1,73	1,90	2,00	2,10
Sötvattensfisk I ¹	1,55	1,63	1,63	1,70	1,80
Sötvattensfisk II ²	1,10	1,16	1,16	1,25	1,35

1. Gädda, gös och sik samt fr o m 1984/85 rensad och flådd lake.

2. Abborre, siklöja samt t o m 1983/84 lake resp fr o m 1984/85 annan lake.

3. Åren 1981/82 - 1984/85 åsattes kokräka normpris, se tabell 2.

4. För sötvattensfisk är underlaget för beräknade jämförelsepriser begränsat.

Tabell 6. Regleringsekonomi 1981/82 - 1984/85 samt prognos för 1985/86 och 1986/87, milj kr

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86 prognos	1986/87 prognos
Ing behållning	83,1	69,5	99,8	124,1	128,5	(120,3)
- prisregl.kassan	35,7	28,1	42,4	57,7	68,9	
- konj.utj.fonden	47,4	41,4	57,4	66,4	59,6	
Inkomster	62,1	69,0	75,6	85,2	(82,0)	(80,0)
- prisregl.avg m m	51,1	59,0	61,9	68,0	(65,0)	
- ränta kassan	5,2	4,0	6,6	8,9	(9,5)	
- ränta fonden	5,8	6,0	7,1	8,3	(7,5)	
Budgetmedel	-	25,0	25,0	-	-	
Tot. disponibelt	145,2	163,5	200,4	209,3	(210,5)	(200,3)
Utgifter	75,7	63,7	76,3	80,8	(90,2)	
- pristillägg	62,0	49,1	55,8	64,8	(65,5)	
- överskott	3,7	4,1	5,1	1,9	(7,0)	
- övrigt	10,0	10,5	15,4	14,1	(17,7)	

Tabell 7. Specifikation av prisregleringens kostnader 1981/82 - 1984/85 samt prognos för 1985/86, milj kr

	1981/82	1982/83	1983/84	1984/85	1985/86 prognos
Rörliga pristillägg	57,8	45,9	52,5	60,4	(60,0)
- sill/strömning	36,4	41,3	46,6	52,5	
- torsk	16,3	1,3	2,1	2,3	
- övriga	5,1	3,3	3,8	5,6	
Fasta pristillägg	4,2	3,2	3,3	4,4	(5,5)
- råräka	1,1	0,7	0,4	1,3	
- kokräka	-	-	-	-	
- makrill	0,9	0,2	0,4	0,6	
- långa	0,3	0,0	0,2	0,1	
- sötvattensfisk	1,9	2,3	2,3	2,4	
Överskottshantering	3,7	4,1	5,1	1,9	(7,0)
Reg. fraktstöd mm	1,1	1,4	0,5	0,5	(0,9)
Låginkomstsatsning	-	-	0,6	-	-
Utplantering	2,5	3,0	3,0	2,2	2,3
Socialförsäkring	-	-	4,4	4,4	5,4
JNs kontrollkostn mm	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7
Svensk fisk adm	5,9	5,4	6,2	6,3	8,4
Totalt	75,7	63,7	76,3	80,8	(90,2)

